

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دانشکده بهداشت
گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
طرح درس ترمی (Course Plan)

۱- اطلاعات عمومی

نام درس: مبانی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	ترم تدریس: نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲
نوع و تعداد واحد: نظری ۲ واحد	فراگیران: دانشجویان ارشد آموزش بهداشت
مدرس: دکتر مهدی عبدالکریمی	محل تدریس: دانشکده بهداشت
زمان تدریس: شنبه ۱۰-۱۰	واحد پیشنهادی: ندارد

مقدمه: آموزش بهداشت و ارتقای سلامت از راهبردهای مهم و محوری در هر نظام سلامت محسوب می شوند. آموزش بهداشت تلاش می کند از طریق پرورش مهارت ها و توانمند ساختن مردم به آنان در اتخاذ رفتار و سبک زندگی سالم و ارتقا دهنده ی سلامت یاری رساند و ارتقای سلامت در رویکردی چندبخشی شامل تدابیر و برنامه های محیطی، سیاسی، اقتصادی، و اجتماعی از جمله آموزش بهداشت، مردم را قادر سازد تا سلامت خود را در دست گیرند و آن را ارتقا بخشند. درس حاضر به عنوان مقدمات آموزش بهداشت و ارتقای سلامت محسوب می شود و طی آن به فلسفه، مفاهیم اساسی شامل سلامت، بیماری، تعیین کننده های سلامت، آموزش، رفتار، تعیین کننده های رفتار، اهداف، رویکردهای ارتقای سلامت، و... پرداخته می شود.

هدف کلی: درس حاضر، مقدمات آموزش بهداشت و ارتقای سلامت محسوب می شود؛ در این درس، بیشتر به معرفی حرفه ی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، مبانی نظری و فلسفی، مفاهیم و مباحث اساسی، کاربرد ها و عرصه های مداخله ی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت در جامعه می پردازد

اهداف اختصاصی درس:

۱. سلامت را تعریف نماید
۲. ابعاد سلامت را توضیح دهد
۳. مفهوم بیماری را شرح دهد
۴. مفاهیم علیتی بیماری و علل رفتاری بروز بیماری ها را تحلیل نماید.
۵. عوامل تعیین کننده ی سلامت و سهم نسبی آن ها را تحلیل نماید.
۶. آشنایی با سطوح پیشگیری و اهمیت مداخلات رفتاری
۷. اصول و فلسفه آموزش بهداشت را توضیح دهد.
۸. تاریخچه بهداشت عمومی، آموزش بهداشت و ارتقای سلامت را شرح دهد.
۹. مفاد اصلی کنفرانس های بین المللی ارتقای سلامت را مطالعه و به صورت مکتوب سازمان یافته گزارش نماید.

۱۰. مفاهیم آگاهی، نگرش، اعتقاد، رفتار، انگیزه، ادراک، باور، آموزش، یادگیری و آموزش بهداشت را توضیح دهید.
۱۱. مفاهیم ارتقای سلامت (مشارکت، اتحاد، توانمندسازی، مسئولیت پذیری) را توضیح دهید.
۱۲. رویکردهای ارتقای سلامت را به طور کامل تشریح و تحلیل کنید.
۱۳. اهداف و وظایف آموزش بهداشت و ارتقای سلامت را بیان کنید.
۱۴. مبانی، اصول و استانداردهای آموزش بهداشت و ارتقای سلامت را بیان نماید.
۱۵. توانمندی های ضروری کارشناسان آموزش بهداشت و ارتقای سلامت را شرح دهید.
۱۶. نقش کاربردی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت در علوم بهداشتی را بیان نماید.

روش آموزش

- ✓ سخنرانی، پرسش و پاسخ و استفاده از وسایل کمک آموزشی اسلاید ، پاور پوینت
- ✓ بحث و تبادل نظر با دانشجویان، بارش افکار (Brain Storming)
- ✓ روش حل مساله و پرسش و پاسخ
- ✓ بحث گروهی

روش ارزشیابی دانشجویان:

ارزیابی در این درس هم به صورت تکوینی و هم به صورت تراکمی و آزمون نهایی خواهد بود.

بخشی از ارزشیابی مرتبط با ارایه تکالیف و سمینارهای محوله به دانشجویان خواهد بود.

به منظور ارزشیابی آموخته های دانشجویان و همچنین بررسی مهارت های آنان با طرح سوالات تشریحی ، چهار گزینه ای و جای خالی ارزشیابی صورت می پذیرد.

- ✓ آزمون میان ترم ۲۵ درصد
- ✓ آزمون پایان ترم ۵۵ درصد
- ✓ حضور مرتب و فعال و ارایه ۲۰ درصد
- ✓ جمع کل ۱۰۰ درصد

منابع اصلی:

- ✓ Cottrell G, Principles And Foundation of health education and health promotion, Fifth Edition ,2010.

- ✓ K Glanz, BK Rimer, K Viswanath .Health behavior and health education: theory, research, and practice. 4th Edition. Sep 2008, Jossey-Bass.
 - ✓ Manoj Sharma, John A. Romas.Theoretical Foundations of Health Education and Health Promotion. Second Edition. 2012. Jones & Bartlett Learning
 - ✓ Jilio M,Steven F,Philosophical Fondation of Health Education .2010, Jossey-Bass.
- ✓ اصول و مبانی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دکتر محسن صفاری و داوود شجاعی زاده
- ✓ آموزش بهداشت، دکتر فروغ شفیعی
- ✓ ارتقای سلامت دانش و رفتار جین کتس، ترجمه دکتر نسترن کشاورز محمدی و همکاران

برنامه زمان بندی جلسات آموزشی

شماره جلسه	موضوع جلسه	اهداف رفتاری : در پایان جلسه دانشجو باید قادر باشد	حیطه و سطح یادگیری	روش آموزش و مواد آموزشی	انتظارات از دانشجو
اول	معارفه، بیان انتظارات و طرح درس و ارزیابی اولیه مقدمه، تعریف سلامت و ابعاد آن	تعهد خود بر مطالعه درس و موارد ذکر شده در طرح درس را بیان کند. سلامت را تعریف نماید ابعاد سلامت را توضیح دهد تعاریف مرتبط با سلامت را مقایسه کند	عاطفی شناختی(درک)	سخنرانی تعاملی پرسش و پاسخ	شرکت فعال در بحث
دوم	آشنایی با مفهوم بهینگی پیوستار بهینگی – ناخوشی آشنایی با الگوهای سلامت	مفاهیم ناخوشی،بیماری و سلامت را مقایسه کند. الگوهای سلامت و کاربرد آنها را شرح دهد. پیوستار بهینگی و ناخوشی را شرح دهد	شناختی(درک) شناختی(کاربرد)	سخنرانی تعاملی پرسش و پاسخ اسلاید پاور پوینت وایت برد	پاسخ به سوالات مطالعه و مرور مطالب قبلی

<p>پاسخ به سوالات مطالعه و مرور مطالب قبلی</p>	<p>سخنرانی تعاملی پرسش و پاسخ اسلاید پاور پوینت ، وایت برد</p>	<p>شناختی(درک) شناختی(کاربرد)</p>	<p>شاخصهای تعیین وضعیت سلامت را شرح دهد. عوامل تعیین کننده ی سلامت و سهم نسبی آن ها را تحلیل نماید مفهوم عرصه سلامت را شرح دهد.</p>	<p>آشنایی با روشهای تعیین وضعیت سلامت و تعیین کننده های سلامت</p>	<p>سوم</p>
<p>پاسخ به سوالات مطالعه و مرور مطالب قبلی</p>	<p>سخنرانی تعاملی پرسش و پاسخ اسلاید پاور پوینت وایت برد</p>	<p>شناختی(درک) شناختی(درک) شناختی(تجزیه و تحلیل)</p>	<p>تاریخچه بهداشت عمومی، آموزش بهداشت و ارتقای سلامت را شرح دهد. تعریف جامع و کامل از آموزش بهداشت بیان نماید واژه های کلیدی بکاررفته در تعاریف مختلف را تشریح و تفسیر نما دهد.</p>	<p>تعریف آموزش بهداشت و تاریخچه آموزش و ارتقا سلامت</p>	<p>چهارم</p>
<p>پاسخ به سوالات مطالعه و مرور مطالب قبلی</p>	<p>سخنرانی تعاملی پرسش و پاسخ اسلاید پاور پوینت وایت</p>	<p>شناختی(درک) شناختی(درک) شناختی(تجزیه و تحلیل)</p>	<p>اصول آموزش بهداشت را نام ببرد. مفهوم فلسفه و ضرورت داشتن فلسفه مشخص در آموزش بهداشت را شرح دهد فلسفه های غالب در آموزش بهداشت را شرح دهد فلسفه های غالب در آموزش بهداشت را با ذکر مثال مقایسه کند.</p>	<p>شنایی با مبانی آموزش بهداشت آشنایی با فلسفه های آموزش بهداشت</p>	<p>پنجم</p>
<p>شرکت در بحث</p>	<p>سخنرانی تعاملی پرسش و پاسخ اسلاید پاور پوینت وایت برد</p>	<p>شناختی(درک) شناختی(کاربرد) شناختی(درک)</p>	<p>مفاهیم ادراک، رفتار، آموزش، یادگیری و آموزش بهداشت را شرح دهد آگاهی (knowledge) و نقش آن در آموزش بهداشت شرح دهد. نگرش و نقش آن در آموزش</p>	<p>آشنایی با مبانی آموزش و یادگیری آشنای با مفاهیم آگاهی و نگرش</p>	<p>ششم</p>

			بهداشت و تغییر رفتار را شرح دهد روشهای بررسی و تغییر نگرش در آموزش بهداشت را شرح دهد.		
پاسخ به سوالات مطالعه و مرور مطالب قبلی	سخنرانی تعاملی پرسش و پاسخ اسلاید پاور پوینت وایت برد	شناختی(درک) شناختی(کاربرد) شناختی(کاربرد)	.تعارف مرتبط با رفتار بهداشتی را شرح دهد. نقش انگیزه در تغییر رفتار را شرح دهد روشهای بررسی رفتار در آموزش بهداشت را شرح دهد	آشنایی با رفتار بهداشتی	هفتم
پاسخ به سوالات مطالعه و مرور مطالب قبلی	ارایه توسط دانشجو پرسش و پاسخ اسلاید پاور پوینت وایت برد	شناختی(درک)	نقش و وظایف آموزشگران بهداشت را بطور کامل توضیح دهد هفت وظیفه آموزشگران بهداشت را بطور کامل توضیح دهد	آشنایی با نقش و وظایف آموزشگران بهداشت و منابع اطلاعاتی مرتبط با آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	هشتم
			آزمون میان ترم		نهم
پاسخ به سوالات مطالعه و مرور مطالب قبلی شرکت در بحث	سخنرانی تعاملی پرسش و پاسخ اسلاید پاور پوینت وایت برد	شناختی(درک) شناختی(کاربرد) شناختی(کاربرد)	.اصطلاحات کلیدی بکار رفته در تعریف ارتقای سلامت را توضیح دهد.منشور اتاوا و مفاهیم کلیدی آنرا شرح دهد. .پیش شرط های ارتقای سلامت را نام ببرد. اقدامات کلیدی ارتقای سلامت را شرح دهد.	آشنایی با مفهوم ارتقای سلامت آشنایی با منشور اتاوا و مفاهیم آن	دهم

یازدهم	آشنایی با مفهوم نیازسنجی در برنامه های آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	نیازسنجی را تعریف نماید. مفهوم نیاز و انواع آنرا نام ببرد. نقش و اهمیت نیازسنجی در برنامه های ارتقای سلامت را شرح دهد.	حرکتی(انجام مستقل) شناختی(درک) شناختی(کاربرد)	سخنرانی تعاملی پرسش و پاسخ اسلاید پاور پوینت وایت برد	شرکت در بحث پاسخ به سوالات مطالعه و مرور مطالب قبلی
دوازدهم	آشنایی با انواع روشهای نیازسنجی	الگوها و فنون نیازسنجی هدف محور، ایجاد توافق، کیفی، مسئله محور و...) را توضیح دهد. تکنیک دلفی و مراحل آنرا توضیح دهد.	شناختی(درک) شناختی(کاربرد)	سخنرانی تعاملی پرسش و پاسخ اسلاید پاور پوینت، وایت برد	پاسخ به سوالات مطالعه و مرور مطالب قبلی
سیزدهم	آشنایی با برنامه ریزی برای مداخلات ارتقای سلامت	تعاریف مرتبط با برنامه ریزی در ارتقای سلامت را شرح دهد. چهار چوب برنامه ریزی تانهیل را شرح دهد. مراحل مدل برنامه ریزی اولس و سیمنت را تشریح کند.	شناختی(کاربرد) شناختی(کاربرد)	ارایه توسط دانشجو اسلاید پاور پوینت، وایت برد	پاسخ به سوالات مطالعه و مرور مطالب قبلی
چهاردهم	آشنایی با کنفرانس های بین المللی ارتقای سلامت	مفاد اصلی کنفرانس های بین المللی ارتقای سلامت را شرح دهد	شناختی(درک) شناختی(کاربرد)	سخنرانی تعاملی و ارایه توسط دانشجو پرسش و پاسخ اسلاید پاور پوینت،	پاسخ به سوالات مطالعه و مرور مطالب قبلی
پانزدهم	آشنایی با مفاهیم نظریه و الگو و مبانی اخلاق حرفه ای در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	مفاهیم نظریه و الگو و تفاوت های آنرا بیان نماید کاربرد آموزش بهداشت و اهمیت آن در علوم بهداشتی را تبیین نماید.	شناختی(درک) شناختی(درک) شناختی(کاربرد)	ارایه توسط دانشجو حل مساله پرسش و پاسخ اسلاید پاور پوینت وایت برد	پاسخ به سوالات مطالعه و مرور مطالب قبلی شرکت در بحث
شانزدهم	جمع بندی نهایی	پاسخ به سوالات و ابهامات			

موفق باشید

